

8.5.2017

DELOVNI DOKUMENT

Izvajanje evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

Poročevalka: Helga Stevens

Ozadje

EU je decembra 2010 kot prva organizacija za regionalno povezovanje pristopila h Konvenciji Združenih narodov o pravicah invalidov¹. To je prva (in do zdaj edina) mednarodna pogodba o človekovih pravicah, ki jo je ratificirala EU kot celota; izbirni protokol ni bil podpisan ali ratificiran. Z ratifikacijo se je EU zavezala popolnemu izvajanju konvencije, in to vključuje tudi njene institucije.

Za učinkovito izvajanje na ravni EU in podporo ukrepanju na nacionalni ravni je bila sprejeta vseevropska strategija, in sicer v dokumentu „Evropska strategija o invalidnosti za obdobje 2010–2020: obnovljena zaveza za Evropo brez ovir“². V začetku leta 2017 je bilo ob vmesnem pregledu strategije objavljeno poročilo o napredku³.

Strategija temelji na osmih prednostnih področjih (področjih ukrepanja):

1. Dostopnost
2. Sodelovanje
3. Enakost
4. Zaposlovanje
5. Izobraževanje in usposabljanje (vključno z dostopom do kakovostnega izobraževanja in vseživljenjskega učenja)
6. Socialno varstvo
7. Zdravstvo
8. Zunanji ukrepi

Namen samoiniciativnega poročila

Namen samoiniciativnega poročila je izraziti stališče Evropskega parlamenta o evropski strategiji o invalidnosti za obdobje 2010–2020 v odgovor na poročilo o napredku, ki ga je objavila Komisija. Obenem pa želi Parlament začrtati novo strategijo do leta 2030, ki naj bi bila objavljena leta 2020, ko se bo iztekla sedanja strategija. Poročilo naj bi omogočilo tudi podroben vpogled v razlike med sklepnimi ugotovitvami o začetnem poročilu Evropske unije⁴ in poročilom Komisije o napredku.

Poročevalka meni, da pri človekovih pravicah ni hierarhije in da je treba diskriminacijo na podlagi invalidnosti obravnavati kot vse druge oblike, tudi če gre za diskriminacijo iz več razlogov. To je še posebej pomembno za invalidne ženske in otroke ter osebe s posebnimi potrebami na intelektualnem in psihosocialnem področju.

Ob samoiniciativnem poročilu pričakujemo več mnenj odborov, doslej pa so zanimanje za to izrazili štirje:

- PETI
- ENVI
- FEMM (v obliki predlogov sprememb)
- CULT

¹ Člen 44 konvencije

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0636:FIN:sl:PDF>

³ <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16995&langId=en>

⁴ CRPD/C/EU/CO/1

Poročilo naj bi nadgradilo pretekla poročila Evropskega parlamenta, saj poročevalka ne želi podvajati ali ponavljati teh dokumentov. Skušala se bo osredotočiti na vprašanja, ki so v pristojnosti EU, torej zlasti na politike in zakonodajo, ki imajo izrecno evropsko razsežnost. To pa ne pomeni, da ne bo obravnavala drugih vprašanj, kjer ima EU usklajevalno ali podporno vlogo.

Splošna zgradba

Poročilo bo razdelila v štiri glavne dele, ki se bodo ohlapno opirali na poročilo o napredku. Samoiniciativno poročilo bo nato sledilo strukturi strategije o invalidnosti, tako da bo prvi del razdeljen na osem podkategorij. Drugi del o dodatnih področjih ukrepanja bo zasnovan na podlagi členov konvencije in je bil izbran v sodelovanju z Evropskim invalidskim forumom (EDF). Tretji del bo sledil poglavju o spoštovanju konvencije v institucijah EU v poročilu Helge Stevens o izvajanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s posebnim poudarkom na sklepnih ugotovitvah Odbora Združenih narodov za pravice invalidov¹.

Predlagana zgradba poročila (prvi osnutek)

1. Najpomembnejša področja ukrepanja
 - 1.1. Dostopnost
 - 1.2. Sodelovanje
 - 1.3. Enakost
 - 1.4. Zaposlovanje
 - 1.5. Izobraževanje in usposabljanje (vključno z dostopom do kakovostnega izobraževanja in vseživljenjskega učenja)
 - 1.6. Socialna zaščita
 - 1.7. Zdravstvo
 - 1.8. Zunanji ukrepi
2. Dodatna področja ukrepanja
 - 2.1. Invalidne ženske in otroci
 - 2.2. Ozaveščanje
 - 2.3. Pravna sposobnost in življenje v skupnosti
 - 2.4. Statistika in zbiranje podatkov
 - 2.5. Mehanizmi izvajanja in spremljanja (člen 33 konvencije)
3. Obveznosti v institucijah EU
 - 3.1. Dostopnost za državljane
 - 3.2. Evropske šole in vključujoče izobraževanje
 - 3.3. Zaposlovanje in podpora za invalidne uslužbence na delovnem mestu
 - 3.4. Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja in politika s področja socialne zaščite za uslužbence EU
 - 3.5. Invalidni uslužbenci v institucijah EU in posvetovanje z njimi
4. Razhajanja med poročilom o napredku in sklepnimi ugotovitvami
5. Delo za celovito in učinkovito strategijo o invalidnosti do leta 2030
 - 5.1. Horizontalna vprašanja
 - 5.2. Najpomembnejša področja ukrepanja

¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A8-2016-0203+0+DOC+XML+V0//SL>

5.3. Dodatna področja ukrepanja

Posvetovanje z deležniki/metodologija

V duhu Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov poročevalka bo in je že tesno sodelovala z invalidskimi organizacijami, predvsem z Evropskim invalidskim forumom in njegovimi članskimi organizacijami.

Da bi čim boljše izkoristili prispevke invalidskih organizacij, sta se poročevalka in Evropski invalidski forum odločila za manjše serije „izvedenskih dialogov“. Potekali bodo v prostorih Evropskega parlamenta, in sicer v osmih manjših delavnicah (za osem glavnih prednostnih področij) z največ 10–15 strokovnjaki s področja invalidnosti, poslanci in drugimi deležniki. Srečanja bo organizirala poročevalka, vodile pa jih bodo različne nevladne organizacije in bodo odprta za vse članske organizacije Evropskega invalidskega foruma in zainteresirane poslance Parlamenta (zlasti poročevalce in poročevalce v senci v različnih odborih).

Strokovnjaki bodo razpravljali o ciljno usmerjenih vprašanjih in pričakujemo, da bodo pripravili nekaj podrobnih odstavkov, ki jih bomo neposredno vključili v poročilo.

V posvetovanju z Evropskim invalidskim forumom je bilo vodenje dialogov določeno takole:

1. Dostopnost
 - Evropska zveza slepih
 - Evropska zveza gluhih
2. Sodelovanje
 - Evropska mreža za neodvisno življenje
3. Enakost
 - Equinet: evropska mreža organov za enakost
4. Zaposlovanje
 - Evropski invalidski forum
5. Izobraževanje in usposabljanje
 - Eurochild
 - Autism Europe
 - Inclusion Europe
6. Socialna zaščita
 - Socialna platforma: platforma evropskih socialnih nevladnih organizacij
7. Zdravstvo
 - Evropska platforma pacientov
 - Mental Health Europe
 - Mednarodna zveza za spino bifido in hidrocefalijo
8. Zunanje delovanje
 - CONCORD: evropska konfederacija nevladnih organizacij za pomoč in razvoj
 - Ukrepi za krepitev zaupanja

Datumi bodo vsem sodelujočim poslancem in invalidskim organizacijam sporočeni v najkrajšem možnem času.

Po izvedenih dialogih s strokovnjaki bodo rezultati predstavljeni na seji odbora EMPL, izmenjava mnenj z deležniki pa bo 12. ali 13. julija.

Dostopnost

Poročevalka sodeluje s sekretariatom odbora EMPL in želi zagotoviti, da bodo vse seje odbora dostopne za invalide, kar je bilo prvič uporabljeno pri njenem poročilu o izvajanju Konvencije o pravicah invalidov leta 2016. To zajema samodejni zapis govora, tolmače za znakovni jezik in kartice za dostopnost.

Poročevalka bo vesela vseh dodatnih pobud za javno dostopnost sej odbora EMPL in si bo po najboljših močeh prizadevala podpreti sekretariat odbora, da bi zagotovili najvišjo možnost dostopnost za vse državljane, ki se želijo udeležiti sej.

Sklepne ugotovitve

Ta delovni dokument je osnova za začetek plodne razprave s poslanci in ustreznimi deležniki ter predstavlja le začetno stališče poročevalke. Podrobneje ga bo razdelala v osnutku poročila, ki bo objavljen julija.

Poročevalka namerava še naprej tesno sodelovati s poročevalci in poročevalci v senci iz vseh ustreznih odborov in se veseli nadaljnega konstruktivnega dialoga.